

Provinciale Staten van Noord-Holland

Voordracht 121

Haarlem, 14 november 2006

Onderwerp: Uitvoeringsprogramma Groene Hart 2007-2013

Bijlagen:

- Ontwerpbesluit
- Ontwerp Uitvoeringsprogramma Groene Hart 2007-2013.
- Reactie van de Stuurgroep Groene Hart op onder meer de dialoogronde

1. Voorgeschiedenis

In 2004 heeft het kabinet de Nota Ruimte uitgebracht. Hierin werd het rijksprogramma Groene Hart geïntroduceerd, met een aantal duidelijke doelen om dit grootste nationale landschap te behouden en te ontwikkelen. Nog datzelfde jaar heeft het rijk met de provincies in de intentieverklaring “Doorpakken in het Groene Hart” afgesproken dat deze de doelen concreet en actiegericht zouden uitwerken. Daartoe is de Stuurgroep Groene Hart ingesteld onder leiding van gedeputeerde Dwarshuis- v.d. Beek. Namens de provincies zijn in de stuurgroep vertegenwoordigd de gedeputeerden Van der Sar (ZH), Lokker (U) en Poelmann (NH). Met het *Uitvoeringsprogramma Groene Hart 2007-2013* heeft de Stuurgroep Groene Hart aan de afspraak met het rijk voldaan. Minister Veerman heeft dat in het overleg met de stuurgroep op 4 oktober jl. namens het kabinet erkend.

In de Statencommissie Natuur, Water, Landschap en Milieu is diverse keren aandacht besteed aan de producten van de Stuurgroep Groene Hart: de Balans, het Ontwikkelingsprogramma en het Uitvoeringsplan. Tevens zijn de statencommissies van de drie Groene Hartprovincies twee maal bijeen geweest om de producten en uitvoeringsambities van de stuurgroep Groene Hart te bespreken. Recent nog op 2 november over het ontwerp-Uitvoeringsprogramma Groene Hart 2007 – 2013. Eind oktober 2006 zijn 5 dialoogavonden geweest met vertegenwoordigers van gemeenten en organisaties uit de regio. Aan de Provinciale Staten van de drie provincies wordt nu het ontwerp-Uitvoeringsprogramma en de reactie van de stuurgroep naar aanleiding van de resultaten van onder andere de dialoogronde ter vaststelling voorgelegd.

2. Inhoud.

Binnen de provincie Noord-Holland maken grote delen van de Vechtstreek, Amstelland en het zuidelijk deel van de Haarlemmermeer onderdeel uit van het Groene Hart. Het grootste deel van het Groene Hart ligt in de provincies Utrecht en Zuid-Holland (ca 90%).

De stuurgroep Groene Hart is zijn werkzaamheden gestart met de centrale doelstelling: *“De provincies Zuid-Holland, Utrecht en Noord-Holland ontwikkelen samen met andere partijen een landschappelijk mooi, ecologisch waardevol en economisch vitaal Groene Hart, waar het voor inwoners en recreanten goed toeven is”*. Behoud en ontwikkeling van kwaliteit zijn hierbij de kernbegrippen.

Het Uitvoeringsprogramma is een perspectief, geen plan. Het Uitvoeringsprogramma Groene Hart bestaat uit een ontwikkelingsperspectief met vier uitvoeringsaccenten, een aantal projecten (iconen) en een set afspraken over de gemeenschappelijke aansturing. Het ontwikkelingsperspectief met de vier uitvoeringsaccenten (Groene Hart nationaal en internationaal op de kaart, Groene Hartkwaliteit bij wonen en werken, transitie van de veenweidegebieden, nieuwe toekomst van de droogmakerijen) schetst de richting waarin het

Groene Hart zich kan ontwikkelen, als alle uitvoerende partijen hun investeringen bundelen. Het wijst ook op de urgentie daarvan.

Tien icoonprojecten fungeren als aanjagers en voorbeelden. Voor Noord-Holland betreft dit de Groene Uitweg, De Horstermeerpolder en het noordelijk deel van de ecologische verbinding de Natte As. Daarnaast zijn er 4 Groene Hart-brede iconen van belang:

Merk&marketing Groene Hart, Recreatieve routenetwerken, Natte As en het Venster Bodegraven-Woerden.

Voor de kwaliteitsopgave ligt de essentie in de kaderstelling van het rijk voor woningbouw in het Groene Hart met migratiesaldo 0, het ontwikkelen van een kwaliteitsatlas en de mogelijkheid van integrale gebiedsontwikkelingsplannen. Uitgangspunt blijven de huidige streekplannen en de afspraken die in dat kader zijn gemaakt.

3. Ambities en middelen voor investeringen Groene Hart.

Met het gehele pakket aan projecten is een investeringsbedrag van 1,76 miljard euro gemoeid. Dit bedrag is nodig om alle iconen, kandidaat-iconen, potentiële iconen inclusief programmamanagement uit te voeren. De programmaminister Groene Hart en de Stuurgroep Groene Hart zijn het in april 2006 eens geworden over de ambitie. Rijk en provincies zijn toen een inspanningsverplichting aangegaan om allereerst een dekking van € 1 miljard te realiseren, waarvan € 700 miljoen rijksgeld en € 300 miljoen regionaal geld. Het Rijk heeft in de Groene Hart brief d.d. 22 september jl. minder, namelijk € 368 mln. beschikbaar gesteld, waarvan een deel buiten het Groene Hart besteed zal worden. De stuurgroep zal zich sterk blijven maken om het benodigde investeringskapitaal te verwerven en ook van het rijk, de afzonderlijke provincies, de icoonpartners en de Groene Hart partners zijn inspanningen noodzakelijk. De lobby richting kabinet en Tweede Kamer voor extra middelen zal daarom met kracht worden voortgezet. Tegelijkertijd wordt daar niet op gewacht, maar wordt gestart met die iconen en projecten waarvoor de middelen wel beschikbaar zijn. Voor Noord-Holland is de financiële situatie relatief gunstig vooral gelet op de toegezegde rijksbijdrage van € 83 mln. in de Groene Hartbrief voor de Groene Uitweg. In het kader van het voorjaarsbericht 2007 zal over provinciale cofinanciering van de Groene Uitweg nadere besluitvorming plaatsvinden.

Besluitvorming over de beschikbare financiering vanuit rijks en provinciale middelen voor de Noord-Hollandse iconen en overige Noord-Hollandse projecten in het Groene Hart vindt plaats in het provinciale kader van met name het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) en is hier geen onderdeel van de besluitvorming.

4. Samenwerking en communicatie.

In aansluiting op het initiatief van de stuurgroep zijn er nieuwe vormen van samenwerking ontstaan:

- de 61 Groene Hart gemeenten hebben zich verenigd in het Woerdens Beraad,
- de maatschappelijke organisaties, bestaande uit de ANWB, Natuurmonumenten, LTO-Noord, vier Kamers van Koophandel, Staatsbosbeheer, de Zuid-Hollandse Milieufederatie en de Neprom vormen het Groene Hart Pact en
- de VVV's, vijftien agrarische natuurverenigingen, de Recron, LTO-Noord en de ANWB hebben de stichting Groene Hart, Kloppend Hart opgericht.

Goed overleg met deze partijen is uitgemond in een brede steun voor de doelstellingen en het ambitieniveau voor het Uitvoeringsprogramma voor het Groene Hart.

Het ontwerp-Uitvoeringsprogramma is de afgelopen periode (oktober) besproken in een dialoogronde in de verschillende gebieden. Hiervoor waren o.a. gemeenten, waterschappen en

maatschappelijke organisaties uitgenodigd. Aandachtspunten uit de Noord-Hollandse dialoogronde op 16 oktober in Ankeveen zijn:

- brede steun voor de aanpak, waarbij de Groene Uitweg als goed voorbeeld werd genoemd voor samenwerking en integraliteit;
- ga concreet aan de slag, bewijs gaandeweg op basis van kansen/ambities dat er meer rijksgeld nodig is;
- kanttekeningen op de onderbelichte rol van de landbouw;
- het belang van recreatieve routes vanuit de stad ook voor het draagvlak van het Groene Hart als geheel;
- Bezwaar vanuit de gemeenten bij de dubbele sturing vanuit rode contouren en contingenten;
- Voor Noord-Holland kan de voorgestelde integrale gebiedsontwikkeling een belangrijk thema zijn bij de in 2007 te houden Groen-Blauwe Noordvleugelconferentie. Deze conferentie kan belangrijke input leveren voor een provinciale structuurvisie in het kader van de nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening. Gedeputeerde Staten hebben voor deze structuurvisie, waarbinnen de noordvleugel een belangrijke positie inneemt, in september 2006 een plan van aanpak vastgesteld.

Voor een samenvatting van de vijf dialoogavonden en de reactie van de Stuurgroep hierop wordt verwezen naar de bijlage.

5. Vervolgstappen.

Het ontwerp-Uitvoeringsprogramma geeft richting aan de inspanningen van de drie provincies voor de komende 7 jaar. Voor de regie (decentraal wat kan, centraal wat moet) daarop blijft de Stuurgroep Groene Hart van de drie provincies bestaan. Jaarlijks neemt de stuurgroep een besluit over de voortgang van het Uitvoeringsprogramma op basis van een voortgangsrapportage, welke eventueel kan leiden tot een herdefiniëring van het Uitvoeringsprogramma. De Staten zullen over de voortgang van het Uitvoeringsprogramma worden geïnformeerd.

Als het ontwerp-Uitvoeringsprogramma door de drie Provinciale Staten is vastgelegd zal de Stuurgroep Groene Hart een overdrachtsdossier opstellen voor de nieuwe colleges van Gedeputeerden Staten. Ook zal de Stuurgroep een samenwerkingsovereenkomst (convenant) opstellen met andere partijen (waarschijnlijk gemeenten, maatschappelijke organisaties en waterschappen) voor de uitvoering van het programma, zodat alle partijen duidelijk weten wat van hen wordt verwacht en aan welke afspraken zij elkaar kunnen houden

6. Organisatie en benodigde financiën voor programmamanagement.

Bijdrage programma bureau

Momenteel wordt de stuurgroep Groene Hart ondersteund door een Programma Bureau. Dit omvat een gemeenschappelijke inzet van de drie provincies op het programmamanagement en communicatie. Het uitgangspunt is het voortzetten van het programmabureau Groene Hart in 2007 op het niveau conform de afgelopen 2 jaren. Hiervoor wordt een begroting voor de 3 provincies gezamenlijk gehanteerd van € 900.000,= per jaar. De Noord-Hollandse bijdrage daaraan bedraagt 20% (€ 180.000,=). Daar komt bij een bedrag voor ad-hoc zaken m.b.t. de Noord-Hollandse inzet in het Groene Hart. In totaal gaat het om € 193.100,=. Structureel staat op de provinciale begroting echter maar € 68.000,=. De afgelopen jaren is dit incidenteel aangevuld. Ophoging van dit bedrag met structureel € 125.100,= vanaf 2007 is gewenst.

Bijdrage Groene-Hart brede projecten

Na de vaststelling van het ontwerp-Uitvoeringsprogramma Groene Hart start een nieuwe fase. Dan kan de ontwikkeling van de Groene Hart brede iconen en projecten van start gaan. De aansturing hiervan vindt plaats vanuit de Stuurgroep. Het gaat om:

- Ontwikkeling recreatief routenetwerk;
- Coördinatie Natte As;
- Venster Bodegraven-Woerden;
- Monitoring Uitvoeringsprogramma Groene Hart.
- Ontwikkeling strategie en organisatie Merk & Marketing
- Opzetten van een uitvoeringsstrategie en -programma veenweiden t.b.v. een goed onderbouwde claim op de FES-gelden van de Nota Ruimte (momenteel is al € 35 mln. beschikbaar, deels ook voor Laag Holland).

Om de ontwikkeling van deze projecten uit het Uitvoeringsprogramma mogelijk te maken is een extra inzet in 2007 noodzakelijk. Binnen de bestaande formatie van de provincies is hiervoor onvoldoende ruimte. Inhuur, ook in verband met specifieke expertise, is gewenst. Het gaat voor deze projecten om een gezamenlijke bijdrage vanuit Utrecht en Zuid-Holland (ieder € 200.000,=) en Noord-Holland (€ 100.000,=).

In het kader van het voorjaarsbericht 2007 zal integrale afweging plaatsvinden over de gewenste ophoging van de provinciale bijdrage voor in totaal € 225.100,= (€ 125.100,= Programma Bureau en € 100.000,= ontwikkeling Groene Hart brede projecten).

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

H.C.J.L. Borghouts, voorzitter

H.W.M. Oppenhuis de Jong, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr. 121

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten;

gelet op het feit dat de Stuurgroep Groene Hart met het ontwerp-Uitvoeringsprogramma Groene Hart heeft voldaan aan de tussen het Rijk en de provincies hierover gemaakte afspraken;

-constaterende dat voor het Uitvoeringsprogramma op basis van onder meer de gehouden dialoog en de reactie van de Stuurgroep hierop brede steun bestaat;

-constaterende dat voldoende middelen aanwezig zijn om een goede start met de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma te maken, doch dat het rijk nadrukkelijk zal worden aangesproken op de noodzakelijke resterende middelen;

besluiten:

1. in te stemmen met de doelstellingen en het ambitieniveau in het ontwerp-Uitvoeringsprogramma en de daaraan gekoppelde lobby richting de Tweede Kamer en de Kabinetsformateur voor het verkrijgen van de resterende financiële middelen.
2. vast te stellen het Uitvoeringsprogramma Groene Hart 2007 – 2013, conform het ontwerp -Uitvoeringsprogramma, met de daarop volgende reactie van de Stuurgroep naar aanleiding van de resultaten van o.a. de dialoogronde.
3. het college van Gedeputeerde Staten te verzoeken bij voorjaarsbericht 2007 een voorstel te doen ten behoeve van de financiering van het Programma Bureau voor 2007 en voor de ontwikkeling van de Groene Hart-brede iconen.

Haarlem,

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, griffier

Titel: Vd 121: Uitvoeringsprogramma Groene Hart

Datum: 14-11-2006

Nummer: 121